

Lausunto Kerkkolan aurinkovoimalan osayleiskaavaehdotuksesta

Valja 15.10.2026
148/10.02.02/2026

Valmistelijat: ympäristöpäällikkö Piia Koski, p. 0400 243 351 ja johtava rakennustarkastaja Matti Lampinen, p. 040 624 8700

Jämsän kaupunginhallitus on varannut 3.3.2026 päivätyllä lausuntopyynnöllään valvontajaostolle mahdollisuuden antaa lausuntonsa Jämsässä sijaitsevasta Kerkkolan aurinkovoimalan osayleiskaavasta.

Neoen Renewables Finland Oy suunnittelee aurinkoenergian tuotantoaluetta Jämsän Kerkkolan kylään. Kaava-alue sijaitsee Jämsän kaupungin keskustasta noin 6,5 km ja Jämsänkosken taajamasta noin 2,5 km luoteeseen. Alue sijaitsee Riihijärventien ja Kaidemäentien välissä. Kaava-alue on noin 181 ha ja se tarkentuu suunnittelun edetessä. Kaava-alueesta noin puolet on peltoa ja puolet talousmetsää. Kaava-alue sijoittuu yhteensä 9 kiinteistön alueelle. Hankkeesta vastaava on tehnyt maanvuokraussopimukset paikallisten maanomistajien kanssa.

Hankkeessa suunnitellaan noin 150 megawatin teollisen mittakaavan aurinkovoimahanketta. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan ja siihen liittyvän infrastruktuurin, kuten paneelikenttien, huoltoteiden ja muuntoasemien, mahdollisten akkuvarastojen sekä sähkönsiirron edellyttämän maakaapelin rakentaminen laatimalla oikeusvaikutteinen yleiskaava.

Kaava-alueella ei ole asuin- tai lomarakennuksia. Kaava-alueen rajalta mitattuna 500 metrin säteellä sijaitsee 54 asuinrakennusta ja 3 lomarakennusta, joista lähimmät noin 50 metrin etäisyydellä kaava-alueesta.

Kaavakartassa Kaidemäentietä vasten on osoitettu noin 20 metriä leveä maantien suoja-alue, jonne ei voi sijoittaa aurinkovoimalan rakenteita. Aurinkovoimalan pohjois- ja itäreunalle on osoitettu maisemoitavat alueen osat lieventämään maisemavaikutuksia alueen läheisyydessä sijaitseville kiinteistöille. Pohjoisosaan on osoitettu ohjeellisena kosteikkoalue.

Kaava-alueen pintavedet virtaavat alueelta Lehmiojan kautta koillisen suuntaan ja edelleen Kankarisveteen. Kaava-alueen eteläkärki sijoittuu Kerkkolankankaan pohjavesialueelle. Kerkkolankankaan pohjavesialue on luokiteltu vedenhankinnan kannalta tärkeäksi pohjavesialueeksi (1E), jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Kaava-alueen eteläosasta noin 100 metrin etäisyydellä sijaitsee Lehmisuon vedenottamo. Kaava-alueen itärajan tuntumassa sijaitsee Rasuanniemen pohjavesialue, jonka luokitus on muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (II luokka).

Kaava-alueelta muodostuva valunta kasvaa läpäisemättömän pinta-alan lisääntyessä. Lisäksi paneelien päältä valuva vesi aiheuttaa eroosioriskiä ja

voi lisätä ojiin päätyvää kiintoainekuormitusta. Tuotantoalueelle on laadittu pintavesiselvitys ja vesienhallintasuunnitelma, jossa on osoitettu tarkemmin mitoitusperiaatteet sekä tilavaraukset viivytysalueille ja kosteikoille.

Kaava-alueella ei sijaitse paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai muinaisjäänneksiä. Hankkeella arvioidaan kuitenkin olevan paikoin kielteisiä vaikutuksia alueen läheisyydessä sijaitsevien arvokkaiden kulttuurihistoriallisten rakennusten tai rakennettujen alueiden rooliin maisematilassa sekä kohteista aiheutuviin näkyymiin.

Kaava-alueen eteläpuolella sijitsee ojittamaton, luonnontilaltaan vähän heikentynyt kangasräme. Kangasrämeet on arvioitu erittäin uhanalaiseksi (EN) luontotyyppiä Etelä-Suomessa. Kerkkolankankaan pohjavesialueen pohjoisosassa on mahdollinen tihkupinta-alue. Kaava-alueella tai sen lähistöllä ei ole kansainvälisesti, kansallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita lintualueita. Pesimälinnustoselvityksen mukaan alueella tavattiin eliömaakunnassa tavanomaisia lajeja. Lajistoon lukeutuu 15 huomionarvoista lajia, joista pyy ja metso ovat EU- lintudirektiivin I-liitteen lajeja, yhdeksän lajia valtakunnallisessa uhanalaisuusluettelossa silmälläpidettäviä, kolme vaarantunutta lajia ja hömötiainen erittäin uhanalainen laji. Lisäksi kolme lajia on Suomen erityisvastuulajeja. Kevätlintulaskennoissa tunnistettiin yksi pieni peltoalue muuttolinnustolle merkittäväksi alueeksi. Metsäkanalintuselvityksessä havaittiin teeren soidinpaikka Lehmisuon pellolla. Suomen lajitietokeskuksen mukaan kaava-alueen eteläosan metsistä on tehty liito-oravahavaintoja vuonna 2021. Liito-oravan kulkuyhteyksiä alueella voidaan parantaa puustoisella ekologisella käytävällä.

Kaavan valmisteluaineistosta (kaavaluonnos ja -selostus liitteineen) saadun palautteen perusteella kaava-aineistoa on tarkennettu mm. seuraavasti:

Aurinkovoimalan EN/au-kaavamääräyksestä on poistettu viittaus alueidenkäyttölain 44 § rakentamislupaan. Maisemavaikutusten lieventämiskeinoja on täydennetty kaavaselostukseen ja tarkennettu maisemoitavan alueen kaavamääräystä alueen leveyden, kasvillisuuden sekä peitteisyyden vaatimusten osalta. Maisemoitavan alueen kuvausta ja arviointia on täydennetty kappaleeseen 10. EN/au-alueelle on lisätty määräyksiä koskien pohjavesialueelle rakentamista. Kaava-alueen koillisnurkan rajausta on pienennetty niin, että EN/au-alue ei sijoitu Rasuanniemen pohjavesialueelle.

Kaavaselostuksen kappaleetta 10.11 on täydennetty ilmastovaikutusten arvioinnin ja ilmastomuutokseen sopeutumisen osalta. Kaavaselostuksen kappaleeseen 7 on lisätty maininta kemikaalien ja polttoaineiden biopohjaisuudesta ja biohajoavuudesta. Kaava-alueen rajausta on laajennettu sisältämään voimajohtoalueen länsipuolelle sijoittuva liito-oravalle soveltuva metsä. Kaavassa on lisäksi osoitettu lajille soveltuvat metsät MY-alueina (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja) ja osana itä-länsisuuntaista viheryhteyttä.

Kaava-aineisto on nähtävillä osoitteessa: [Kerkkolan aurinkovoimalan osayleiskaava – Jämsän kaupunki](#)

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 34

Ehdotus

Ympäristöpäällikkö Piia Koski

Valvontajaosto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Valvontajaosto pitää kaavan vaikutusten arviointia riittävänä, mutta korostaa maisemavaikutusten minimointia jatkosuunnittelussa. Kaavan toteuttaminen muuttaa laajoja metsä- ja maisema-alueita sekä vaikuttaa heikentävästi luonnon monimuotoisuuteen ja mm. pesimälinnustoon. Kaava-alueen metsät ja puustoiset suot katoavat kaavan toteutuksen myötä, ja metsäaluetta häviää ilmakuvan perusteella noin 94 hehtaaria.

Alueelta poistuu metsää laajoilta alueilta ja näkymät muuttuvat sulkeutuneista avoimiksi. Vaikutus maisematyyppiin on vaikutusarvioinnin mukaan paikallinen, mutta merkittävän kielteinen. Kaavaselostuksessa esitetyt lieventämiskeinot, kuten paneelien ja rakenteiden näkyvyyden vähentäminen sekä paneelialueen päällysmateriaalien sovittaminen ympäristöön tulee esittää tarkemmin toteutusvaiheessa. Aurinkovoimalan näkyvyyttä maisemassa voidaan vähentää myös suojaistutuksilla, suojavyöhykkeillä, monimuotoisella ja riittävän leveällä kasvillisuudella, ympäristöön sovitetuilla väreillä ja mattapintaisilla materiaaleilla sekä paneelien ja rakenteiden heijastamattomuudella. Nämä lieventämiskeinot tulee samoin esittää jatkosuunnittelussa.

Alueella oleva hömötiaisreviiri ja liito -oravalle soveltuva elinympäristö on rajattu kaavan ulkopuolelle. Kaavaselostuksen mukaan aurinkopaneelialueen rakentamisen yhteydessä liito-oravan kulkuyhteyksiä voidaan parantaa nykytilasta puustoisella ekologisella käytävällä. Käytävän itäpäästä on aiempia liito-oravahavaintoja (Lajitietokeskus 2025). Käytävän toimivuutta voidaan edelleen parantaa istuttamalla puita ja lisäämällä keinotekoisia hyppytolppia esimerkiksi voimajohtoaukealle. Valvontajaoston mukaan esitetty ekologinen käytävä on tarkoituksenmukaista toteuttaa luontovaikutusten vähentämiseksi.

Kaava-alueen vesienhallintarakenteet tulee toteuttaa vesienhallintasuunnitelman mukaisesti. Näin toimittaessa vaikutukset Lehmiojan ja Kankarisveden pintavesien ekologiseen tilaan on arvioitu olevan vähäisiä sekä rakentamisen aikana että pitkällä aikavälillä.

Päätös

